

Trafikverket
Ärendemottagning
Box 810
781 28 Borlänge

Datum: 2021-10-08
Vår referens: 2021/1814/10.1
Er referens: TRV 2020/117008

investeringsprojekt@trafikverket.se

Yttrande över samråd för Ostkustbanan - Utbyggnad av dubbelspår Kubikenborg – Sundsvall C

SMHI har tagit del av rubricerat samråd och har följande synpunkter. Yttrandet avgränsas till SMHIs kompetensområden hydrologi (enbart ytvatten) och meteorologi (inklusive luftmiljö och buller).

SMHI ställer sig positivt till att den aktuella järnvägen byggs ut. Fler bilister kommer troligen att välja den miljövänligare järnvägen vilket innebär att utsläppen av koldioxid och bilavgaser minskar.

Framtida klimatet

Vid planering av samhället bör hänsyn tas till det framtida klimatet. Exempelvis förväntas lufttemperaturen att stiga, risken för skyfall öka och flödena i våra vattendrag förändras med ändrade nederbördsförhållanden och snötillgångar. Stormar förväntas inte bli värre eller vanligare än vad de historiskt har varit. Havsnivån stiger men landhöjningen kompenserar till viss del den stigande nivån, mer i norra Sverige än i södra, se

<https://www.smhi.se/klimat/stigande-havsnivaer/oversikt-stigande-havsnivaer-1.166469>

<https://www.smhi.se/klimat/stigande-havsnivaer/bakgrund-till-planering-for-stigande-havsnivaer-1.165534>

Vi hänvisar också till de regionala klimatanalyserna för länen:

<https://www.smhi.se/klimat/framtidens-klimat/lansanalyser>

För historiska och framtida skyfall hänvisas till denna länk:

<https://www.smhi.se/kunskapsbanken/meteorologi/statistik-for-extrem-kortidsnederbord-1.159736>

Ytterligare information om framtida klimat finns på SMHIs hemsida:

<https://www.smhi.se/klimat>.

Nationellt kunskapscentrum för klimatanpassning samlar in, utvecklar och tillgängliggör kunskap som tas fram regionalt, nationellt och internationellt om klimatanpassning. Centrumet finns vid SMHI och bedrivs i bred samverkan med aktörer inom klimatanpassningsområdet.

SMHI – Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut 601 76 Norrköping
Besöksadress Folkborgsvägen 17, Tel 011-495 80 00 Fax 011-495 80 01

Centrumet fungerar som en nod för kunskap om klimatanpassning och driver bland annat Klimatanpassningsportalen, www.klimatanpassning.se

Hydrologi

Passager över vattendragen bör utformas omsorgsfullt så att de naturliga hydrologiska förhållandena inte påverkas.

Extrem nederbörd

Södra Norrlands kustland ligger i ett område i Sverige som historiskt drabbats av flera stora nederbördsmängder både i form av snö och av regn.

I december 1998 ökade snödjupet i Gävle 73 cm på ett enda dygn och 131 cm på tre dygn. En kall och hård nordostvind från det isfria och förhållandevis varma Bottenhavet tog upp stora mängder fukt. En s.k. snökanon bildades som ”begravde” Gävle.

I oktober 1992 föll det i Söderhamn 94 mm regn på 12 timmar eller 195 mm på två dygn, vilket orsakade stora översvämningar. Hudiksvall fick vid samma tillfälle 82 mm under två dygn.

Under augusti 2017 mätte Söderala strax utanför Söderhamn 130 mm på ett dygn med svåra översvämningar i området som följde. I augusti 2021 drabbades Gävle av skyfall, 101.9 mm på två timmar och 161.6 mm på ett dygn. Skadorna blev omfattande. Dessa fall tillhör de absolut värsta fallen som SMHI överhuvudtaget uppmätt sedan mätningarna började under 1800-talet.

Buller

Ur bullersynpunkt är det en fördel om den nya sträckningen går utmed en redan befintlig väg eller järnväg, så att inte nya områden störs. Det måste också säkerställas att gällande bullernormer klaras för boende i området. Om risk för överskridande finns bör bullerdämpande åtgärder utformas.

Avdelningschef Bodil Aarhus Andrae har beslutat i detta ärende som beretts av Maud Goltsis Nilsson, Anna Eklund (hydrologi) och Lennart Wern (meteorologi).

För SMHI

Bodil Aarhus Andrae
Chef Avdelning Samhälle och säkerhet